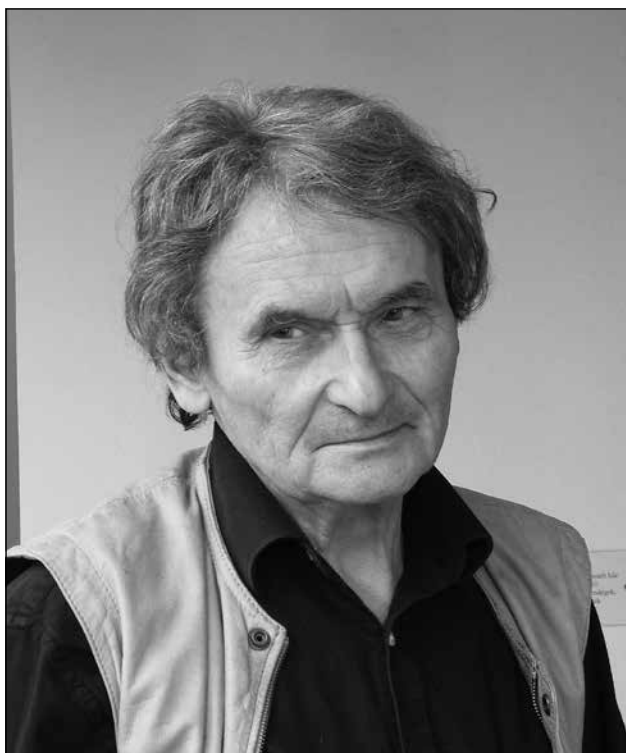

KEREKES LÁSZLÓ BÚCSÚZTATÓJA

Lakásunk fő falát egy olajkép uralja. Jobb alsó sarkában jól olvasható az alkotó csupa nagy betűs neve: KEREKES. Valamikor a hatvanas évek közepén került ki a kezéből ez a megnyugtató, lelket melengető csendélet. Teljesen más hangulata volt, van ennek a festménynek, mint a gyászjelentőben is benne található „Viharos Balaton”-nak. Nem is csoda, hiszen alig huszonvalahány éves volt akkor mindössze, akár egy festőművészi pálya ígéretében is joggal bízhatott. Valamelyest másként alakult ugyan a pályája, karrierje, hiszen elhivatott, hozzáértő népművelő, remek ízlésű, kiváló szemű és kezű alkalmazott grafikus, művészetpedagógus lett, de mindegyikfelett szeretni való kolléga, sokunknak barát, jó ismerős. Neve a hatvanas, hetvenes évtizedben összeforrott Nógrád kultúrájával, művészetével. Hosszú éveket töltött el Salgótarjánban a József Attila Művelődési Házban, városi, megyei központban, mikor hogyan nevezték. 1963-tól több mint másfél évtizeden át volt munkatárs, igazgatóhelyettes és igazgató is. Neki egyre ment. Igazán soha nem izgatták beosztások, címek, rangok. Minden munkakörében, amelyet szülőmegyéjében – minthogy az Ipoly parti Balassagyarmaton látta meg a napvilágot – betöltött, kreatív, alkotó ember volt és maradt. S ez tudomásunk, mi több: tapasztalataink szerint, mit sem változott felelős miniszteriális szinteken vagy a dabasi művészeti közéletben sem.

2006 áprilisában volt negyvenéves a jelenlegi, Szrogh György tervezte, ma sem idejétmúlt épületben működő József Attila Művelődési Központ. Ekkor jelentettünk meg, nem véletlenül, „...jó szóval oktasd, játszani is engedd...” címmel egy kiadványt, amelyben – mint szerkesztő – természetesen őt is megszólaltattam. „Korosodunk, korosodunk Józsi” írta visszaemlékezései elé, nem restellte becézve – ahogyan városszerte teszik – emlegetni szeretett intézményét. Ebből az írásából is kitetszett, hogy akkor volt a művelődési központ vezetője, amikor – az ő szavait idézve – „Nagyon fontosnak tartottuk, hogy kihasználjuk azt a vonzerőt, amit az épület

újdonsága, építészeti nagyszerűsége, belső tereinek hangulatos lakályossága jelentett, és mielőbb ennek megfelelő, gazdag, sokszínű és teljes körű programot hoztunk létre. Rövid időn belül sikerült országosan is figyelemre méltóan értékes színházi, zenei, képzőművészeti, filmes sorozatokat beindítani. Sorra alakultak a művelődési kisközösségek, művészeti együttesek. Szóval nagy időket éltünk, és az intézmény további évtizedes sorsát meghatározó alapozó munka résztvevői lehettünk.

Néhány szóban, mondatban lehetetlen akárcsak megemlíteni is, mi minden kapcsolódott hozzá a szervező-, irányító és módszertani munkában, jó kezdeményezések felkarolásában, fejlesztési programok kidolgozásában, életre segítésében. De művészemberként is ott hagyta köztünk keze nyomát. Tagja volt a Magyar Képzőművészek Északmagyarországi Területi Szövetségének, s egyik istápolója a Nógrád Megyei Képzőművészeti Stúdióinak. Alkalmazott grafikusként művészeti szerkesztője volt a Palócföld című folyóiratnak, igényes tervezője más időt álló, reprezentatív kiadványnak, helyi, regionális és országos tárlatok, csoportos és egyéni kiállítások elegáns katalógusainak, plakátjainak. S amikor sorsa, munkája máshová szólította, sok azonos hullámhosszon gondolkodó kollégát, barátot hagyott hátra, soha meg nem feledkezve róluk, rólunk, mindig tudta, hogy honnan, miként indult a pályája. Felelős köztisztviselőként, közművelődési szakértőként is mindig jó szívvvel, segítőkészen viszonyult hozzánk, nógrádiakhoz.

Lóránt János festőművész – aki akkoriban ugyancsak Tarjánban élt és dolgozott – ekként kommentálta Kerekes László halálhírét: hát igen, lassan elfogy a nagy generáció. Mások mellett Czinke Ferencre, Horváth Istvánra, Iványi Ödönre, Paróczai Gergelyre, Kojnok Nándorra gondolt. Ezen szemléletformáló, értékkeremtő – és mindenekelőtt – baráti értelmiségi körnek volt aktív tagja Kerekes László is. A késő estébe, éjszakába nyúló beszélgetések, parázs viták, kvaterkázások során nem rejtette véka alá, hogy miről mit gondolt, de soha nem bántó, pláne nem sértő módon, hanem egész lényére jellemző, született intelligenciával, empatikusan vezette elő véleményét. S ha nem is sikerült a világot megváltanunk, legalább megpróbáltuk...

Tisztelt Gyászoló!

„Az élet nem a halállal végződik...”, „csak az hal meg, akit elfelejtene” – sorjáznak ilyenkor a jól ismert, önmagunkat vigasztaló gondolatok. Ezek mellé idézek most négy költői sort egy salgótarjáni poéta, a már egy évtizede halott Szepesi József tollából: „Megpihent végre-végleg / Nem bántja se zaj, se fény, / Élete legsötétebb / s legtisztább fekhelyén.” Nem nagyon kell magyarázni, hogy ezzel is az a célom, hogy valamennyiünk – fővárosiak, dabasiak, nógrádiak és máshol élő barátok, tisztelők – fájdalmát mérsékeljem valamelyest.

Majdnem napra nyolc évvel ezelőtt – 2005. április 23-án –, amikor Salgótarján-Zagyvapálfalván eltemettük dr. Horváth István történészt, nyugalmazott múzeumigazgatót, azt mondta nekem Kerekes László, hogy jó volt a nekrológ, amellyel a megyei lapban búcsúztam közös barátunktól. Remélem Hozzád sem voltam méltatlan, drága Lacikám! Azt tudjuk, hogy nevezetes napon, nagypénteken mentél el, s Te talán már ismered a számunkra még megfejthetetlen titkot is: hol és mikor találkozunk, hogy egy jót beszélgetve meghányjuk-vessük a kultúra, a művészetek ügyét, és számba vegyük, hogy mi újság Madách, Mikszáth megyéjében. Ég veled, nyugodj békében! Emlékedet – amíg mi leszünk – őrizzük Nógrádban (is).

CSONGRÁDY BÉLA (Dr.) középiskolai tanár, a Nógrád Megyei Hírlap nyugalmazott felelős szerkesztője, jelenleg külső munkatársa. A TIT Országos Elnökségének tagja, a Madách-hagyomány Ápoló Egyesületnek elnöke, a salgótarjáni székhelyű Szerdatársaság Irodalmi Kávéház szellemi műhelynek szerkesztőségi tagja.